

**UCHWAŁA NR XLVII/381/2018
RADY MIEJSKIEJ W PACZKOWIE**

z dnia 22 marca 2018 r.

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018 – 2020 dla Gminy Paczków”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym (T.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875; zm.: Dz. U. z 2017 r. poz. 2232 oraz z 2018 r. poz. 130) oraz art. 176 pkt. 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (T.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 697; zm.: Dz. U. z 2017 r. poz. 60, poz. 1292 i poz. 2217 oraz z 2018 r. poz. 107) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018 – 2020 dla Gminy Paczków, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Paczków.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Paczkowie

Wiesław Jan Barabasz

Załącznik do Uchwały Nr XLVII/381/2018
Rady Miejskiej w Paczkowie
z dnia 22 marca 2018 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2018 - 2020 DLA GMINY PACZKÓW

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP.....	4
II. REGULACJE PRAWNE	5
III. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE PACZKÓW WYBRANE ELEMENTY.....	6
IV. ADRESACI PROGRAMU	12
V. CELE PROGRAMU	12
VI. REALIZATORZY PROGRAMU	14
VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	15
VIII. MONITORING I EWALUACJA	15
IX. ZAKOŃCZENIE	16

I. WSTĘP

Gminny program wspierania rodziny na lata 2018-2020 w Gminie Paczków opracowano w oparciu o art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 697 z późn. zm.) w myśl, którego gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 stanowi samodzielny program, służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Rodzina jest naturalną i podstawową komórką społeczną i ma prawo do ochrony ze strony społeczeństwa i państwa. W rodzinie dziecko jest poddawane procesowi socjalizacji, podczas którego przekazywane są i wpajane normy, wartości i wzorce osobowe. Rodzina jako pierwsza instytucja w życiu dziecka świadomie i nieświadomie kształtuje osobowość dziecka i przygotowuje do pełnienia ról społecznych. Prawidłowo funkcjonująca rodzina zapewnia bezpieczeństwo emocjonalne swoim członkom i przystosowuje dzieci do życia w społeczeństwie. Zainteresowanie sprawami rodziny wynika z wpływu na rozwój psychiczny, fizyczny i społeczny jej członków, a w szczególności dzieci. Dzięki oddziaływaniom opiekuńczym i wychowawczym rodzina przygotowuje dziecko do samodzielnego życia w społeczeństwie, które podejmuje już jako dorosły człowiek. Współczesne czasy nie są jednak łatwym okresem dla rodziny, gdyż znajduje się ona pod naporem wielu czynników i oddziaływań zewnętrznych, które wpływają na jej wielorakie przemiany. Jedne z nich wywierają pozytywny wpływ na rodzinę, ponieważ polepszają jej warunki życia, np. postęp techniczny, osiągnięcia medycyny, inne powodują jej dezintegrację i dezorganizację, naruszają podstawowe normy funkcjonowania rodziny i jej członków. Zmieniająca się sytuacja społeczno - gospodarcza spowodowała przemiany w życiu rodziny, pojawiły się zagrożenia powodujące niejednokrotnie kryzys rodziny. Nastąpił rozpad rodzin dużych, wielopokoleniowych, zintegrowanych przestrzennie i społecznie, na rzecz rodzin małych, dwupokoleniowych. Ponadto zwiększyła się liczba rodzin niepełnych, związków nieformalnych, rodzin małodzieńskich nastąpił wzrost liczby rozwodów oraz zwiększyła się liczba małżeństw bezdzietnych i tzw. sierot społecznych. Przemiany społeczno - gospodarcze w ciągu ostatnich lat spowodowały również zmiany w poziomie aktywności zawodowej. Na skutek reorganizacji rynku pracy pojawiło się zjawisko bezrobocia, które dotknęło wiele rodzin, przez co stało się źródłem konfliktów, spadku dochodów i obniżenia stopy życiowej w danych rodzinach. Negatywne zjawiska wynikające z trudności rynku pracy, braku stabilizacji warunków życia i ich drastycznego pogarszania się, poświęcania mniejszej ilości czasu dla rodziny z powodu konieczności ciągłego poszukiwania źródeł zarobkowania powodują wielkie zagrożenia dla rodzin i są źródłem wielu kryzysów.

Poważnym problemem, który dotyka wiele rodzin jest fakt nadużywania alkoholu, ponieważ jest on przyczyną rozpadu rodziny, a także przestępstw przeciwko rodzinie tj.: przemoc w rodzinie, zaniedbania w rodzinie, nadużywanie alkoholu przez nieletnich, wykorzystywanie seksualne. Patologie w rodzinie, brak właściwej opieki nad dziećmi, niewłaściwe wzory zachowań, zaniedbania, nieporadność, stają się przyczyną niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży, które przejawia się w piciu alkoholu przez nieletnich, paleniu papierosów, wagarach, narkomanii, kradzieży, agresji, nadpobudliwości, trudności w nauce, brak umiejętności funkcjonowania w grupie rówieśniczej i w środowisku.

Zadaniem Gminy i jej struktur jest zapobieganie powyższym problemom poprzez tworzenie systemu wspomagającego rodzinę, dzieci i młodzież, w taki sposób, aby była w stanie samodzielnie zmierzyć się z własnymi problemami. Pomoc rodzinie powinna mieć na celu podtrzymanie umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych poprzez wzmocnienie zasobów tkwiących w poszczególnych członkach rodziny, poprawę jakości życia rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wspieranie rodziców w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Aby skutecznie zapobiegać dysfunkcji rodziny koniecznością jest zaangażowanie wszystkich instytucji, które wspierają rodzinę. Najważniejszą sprawą jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dla dzieci i młodzieży w taki sposób, aby zapobiegać powielaniu nieprawidłowych wzorców w przyszłości. Pozostawienie rodzin bez fachowego dla nich wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej może spowodować wzrost zjawiska dalszej ich degradacji i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, z których najbardziej zagrożone będą dzieci.

W pierwszej kolejności rodzina powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymulować aktywność własną, wyzwalać potencjał i pozwalać na uczenie się nowych umiejętności. Pomoc powinna przede wszystkim być nakierowana na wsparcie dziecka w rodzinie i w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu grup samopomocowych, organizacji pozarządowych i innych instytucji działających na rzecz rodziny i dziecka.

II. REGULACJE PRAWNE

Opracowanie Programu Wspierania Rodziny w Gminie Paczków na lata 2018 - 2020 oraz jego wdrożenie podlega właściwym przepisom prawnym, do których należą:

1. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 697 z późn. zm.).

2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2015 poz. 1390 tj.).
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286 tj. z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 z późn. zm.).
6. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 r. poz. 2198 z późn. zm.).
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2017 poz. 783 z późn.zm.)
8. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem „ (Dz.U. 2016 poz. 1860 z późn. zm.)

III. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE PACZKÓW - WYBRANE ELEMENTY

Gmina Paczków leży w południowo-zachodniej części województwa opolskiego, w powiecie nyskim, na niezwykle popularnym podsudeckim szlaku wiodącym z Nysy do Kłodzka. Jest to gmina miejsko - wiejska w skład której wchodzi 12 sołectw: Dziewiętlice, Frydrychów, Gościce, Kamienica, Kozielno, Lisie Kąty, Stary Paczków, Ścibórz, Trzeboszowice, Ujeździec, Unikowice, Wilamowa.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Gmina Paczków liczyła 12 494 mieszkańców, w tym: kobiet 6 392 i mężczyzn 6 102.

W 2017 r. z różnych form świadczeń Ośrodka Pomocy Społecznej w Paczkowie skorzystało łącznie 405 środowisk, tj. 810 osób w rodzinach.

Odnotowuje się wzrost dysfunkcji rodzin, która powoduje umieszczanie dzieci w placówkach opiekuńczych lub pieczy zastępczej.

Pieczą zastępczą w Gminie Paczków	2014	2015	2016	2017
Dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	4	9	11	10
Dzieci przebywające w pieczy zastępczej	3	6	8	11

Źródło: OPS Paczków

Z analizy danych Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że w latach 2015-2017 wzrosła liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w postaci przydzielenia asystenta rodziny. Są to rodziny, które wymagają wsparcia w znacznie szerszym wymiarze aniżeli pomoc oferowana w ramach pracy socjalnej. W Ośrodku

zatrudnionych jest dwóch asystentów rodziny, współpracujących z rodzinami, w których występuje bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Rodziny, którym udzielono wsparcia asystenta rodziny

	w 2015 r.	w 2016 r.	w 2017 r.
Liczba asystentów rodzin	1	2	2
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	19	25	27
w tym liczba dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny	47	51	53

Źródło: OPS w Paczkowie

Osoby korzystające ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej często są pojmowane przez pryzmat różnych dysfunkcji.

Rodzina dysfunkcyjna jest to rodzina, która nie spełnia swych zadań względem dzieci. W takiej rodzinie na pierwszym miejscu zaspakajane są potrzeby rodziców a nie dzieci. Zaburzona jest również więź emocjonalna między członkami rodziny - są osoby ważniejsze, którym pozostali członkowie rodziny muszą się podporządkować. Atmosfera w rodzinie jest pełna napięcia, zasady są narzucane. Nie można wyrażać swoich uczuć, myśli, pragnień. Każda rodzina dysfunkcyjna naraża dziecko na szereg negatywnych emocji. Niejednokrotnie dzieci w takich rodzinach odbierane są jako balast dla rodziców ograniczający ich swobodę. Wobec dzieci stosowane są surowe kary, nieadekwatne do stopnia przewinienia.

O rodzinie dysfunkcyjnej mówimy w sytuacji w której:

1. jedno bądź oboje rodziców uzależniło się od alkoholu,
2. występuje problemem wykorzystywania seksualnego czyli taka w której jedno bądź oboje rodziców wykorzystuje seksualnie kogoś w rodzinie,
3. jedno bądź oboje rodziców stosuje przemoc emocjonalną (szantaż, zastraszanie itp.) wobec członków rodziny,
4. jedno bądź oboje rodziców bije, maltretuje fizycznie kogokolwiek z członków rodziny (przemoc fizyczna),
5. występuje przewlekła choroba, a osoba chora wini za swój stan zdrowia pozostałych członków rodziny i stawia siebie w centrum uwagi.

Podejmując rozważania na temat roli rodziny w systemie profilaktyki, trzeba zdawać sobie sprawę z aktualnych zagrożeń, jak rozwój cywilizacji. Postawy wielu ludzi nacechowane są lękiem przed przyszłością, rozczarowaniem. Wiele małżeństw się rozpada. Rodzice są zapracowani, nie zwracają uwagi na potrzeby dziecka (głównie emocjonalne). Coraz bardziej widoczne są różnice pomiędzy bogatymi a biednymi. Najbardziej przez ten stan rzeczy cierpią

dzieci, które pozostawione "same sobie" podejmują działania dewiacyjne, które prowadzą do niedostosowania społecznego.

Pracownicy socjalni i asystenci rodziny Ośrodka Pomocy Społecznej w Paczkowie w ramach wykonywania swoich obowiązków podejmują działania na rzecz rodzin dysfunkcyjnych, borykających się z różnorodnymi problemami. Niejednokrotnie są to rodziny, które oprócz ubóstwa dotknięte są wieloma dysfunkcjami. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej wysokiego profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowanych działaniach.

Przyczyny ubiegania się o oświadczenia z pomocy społecznej.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach		
	2015	2016	2017
Ubóstwo	356	319	280
Sieroctwo	0	0	1
Bezdomność	14	16	15
Potrzeba ochrony macierzyństwa	53	50	33
W tym wielodzietności	41	33	21
bezrobocie	301	239	186
niepełnosprawność	116	113	107
Długotrwała i ciężka choroba	130	142	150
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego -ogółem	78	62	48
W tym: rodziny niepełne	49	41	29
rodziny wielodzietne	15	11	11
Przemoc w rodzinie	7	3	4
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0
Alkoholizm	43	36	34
Narkomania	0	1	3
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	13	7	8
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0	0
Zdarzenia losowe	1	1	1
Sytuacja kryzysowa	0	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0

Źródło: OPS w Paczkowie

Kolejnym Problemem na terenie Gminy Paczków jest zjawisko przemocy w rodzinie. Aby udzielić wsparcia rodzinom dotkniętym przemocą działa Zespół Interdyscyplinarny składający się z grupy specjalistów z różnych dziedzin, których zadaniem jest integrowanie i koordynowanie prac i zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Rodziny objęte procedurą „Niebieskiej Karty”

Lp.		2015	2016	2017
1	Liczba rodzin, w których wszczęto procedurę „Niebieska Karta”			
	Liczba rodzin	37	24	22
	Liczba dzieci w tych rodzinach	49	28	18

Źródło: OPS w Paczkowie

Analiza SWOT

Podjmując pracę z rodziną główny akcent powinien być nałożony na profilaktykę, czyli wsparcie udzielane rodzinie naturalnej dziecka przed wystąpieniem sytuacji kryzysowej, w konsekwencji której może dojść do zabrania dziecka z domu. W tym celu konieczna jest koordynacja działań różnych instytucji i służb wspierania rodziny. Należy dążyć do tego, aby praca z rodziną była realizowana przez powoływanie grup interdyscyplinarnych, w skład których wchodzić będą w szczególności: asystent rodziny, pedagog, pracownik socjalny, przedstawiciel policji, kurator sądowy. Wdrożenie takiego systemu pozwoli na trafną diagnozę problemów rodziny, ustalenie spójnego planu pomocy oraz uruchamianie mechanizmów współpracy z właściwymi instytucjami służbami.

Podjmowane działania powinny być ukierunkowane na wsparcie rodziny naturalnej oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę. Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej nie oznacza bowiem rozwiązania problemu rodziny. Takie rozwiązanie należy traktować jako przejściową formę zabezpieczenia dziecka. Mając na uwadze więzi emocjonalne dziecka z rodziną i środowiskiem w takich przypadkach konieczne jest motywowanie rodziców do zmiany oraz tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju dziecka w rodzinie naturalnej dających szansę na jego powrót do domu.

Mocne strony	Słabe Strony
• funkcjonujące w Gminie instytucje z obszaru polityki społecznej: Ośrodek Pomocy Społecznej (w tym Klub Integracji Społecznej, Centrum Integracji Społecznej, wsparcie specjalistyczne – prawne, psychologiczne, Policja, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych) • działania na rzecz społeczności lokalnej – współpraca OPS – Samorządy, Sołtysi i rady sołeckie, świetlice środowiskowe • praca instytucji zgodna ze strategiami krajowymi, wojewódzkimi, powiatowymi. • infrastruktura oświatowa (żłobek, przedszkola, szkoły podstawowe, 1 oddział gimnazjalny, szkoła średnia i zawodowa) • duży poziom informatyzacji Gminy • zintegrowany system przeciwdziałania przemocy w Gminie: zespół interdyscyplinarny, program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc przy PCPR w Nysie • programy edukacyjne w szkołach • świetlice środowiskowe w sołectwach • poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym • doświadczenie i wiedza we wsparciu rodziny pracowników OPS odpowiedzialnych za wsparcie rodziny • znajomość zasobów środowiska lokalnego przez pracowników OPS • zapewnienie kadrze OPS szkoleń • zatrudnianie Asystentów Rodziny pozwalające na -poprawę stanu emocjonalnego, zwiększenie kompetencji społecznych i rodzicielskich oraz nabycie umiejętności	• ograniczone zasoby lokalowe w Gminie • ograniczona ilość mieszkań komunalnych • ograniczona ilość mieszkań socjalnych • brak specjalistycznego wsparcia zdrowia psychicznego dla dzieci • brak zainteresowania osób chcących pełnić funkcję rodziny zastępczej lub rodzinnych domów dziecka • obecność zjawiska wyuczonej dziedziczonej bezradności rodzin korzystających z pomocy społecznej • duża ilość rodzin, w których występuje problem • bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych • mała ilość ośrodków wsparcia dziennego • brak zaplecza technicznego do realizacji form wsparcia (brak pomieszczeń do prowadzenia rozmów indywidualnych) • brak środków gminnych na poszerzenie oferty wsparcia rodziny • małe zaangażowanie organizacji pozarządowych do działań wspierających procesy wychowawcze w rodzinie

rozwiązywania problemów przez rodzinę • działalność na rzecz rodzin instytucji oraz placówek oświatowych • otwartość na współpracę • realizacja programów profilaktycznych • realizacja projektów systemowych celem aktywizacji społeczno - zawodowej osób z terenu gminy	
Szanse	Zagrożenia
• Karta dużej rodziny • współpraca z placówkami powiatowymi: PCPR, placówki opiekuńczo wychowawcze, sąd - kuratorzy, Komenda Powiatowa Policji • wzrost świadomości jakie znaczenie i jaką wartość niesie ze sobą rodzina • wzrost świadomości dotyczący wiedzy na temat wypełniania funkcji opiekuńczo- wychowawczych przez rodziców • wzrost świadomości i umiejętności korzystania przez rodziny z różnych form wsparcia • możliwość pozyskania środków zewnętrznych • możliwość współpracy z organizacjami pozarządowymi • zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia	• niespójne i ciągle zmieniające się przepisy prawa • obecność zjawisk tj.: atomizacja rodziny, osłabienie więzi rodzinnych, hermetyzacja rodziny, mechanizm odpowiedzialności zbiorowej, przerzucanie odpowiedzialności za wychowanie i edukację dzieci na Państwo i instytucje • brak wsparcia opiekuńczo-wychowawczego dla rodziców, mniejsze szanse rozwojowe dziecka • wzrost kosztów utrzymania rodziny • wypalenie zawodowe pracowników • stereotypowe myślenie społeczności lokalnej dotyczące OPS-u jako instytucji udzielającej jedynie wsparcia finansowego • zrzucenie na pracowników OPS odpowiedzialności za pojawiające się na terenie gminy niepokojące i patologiczne dysfunkcje osób i rodzin • zagrażające i aspołeczne formy spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież

IV. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są dzieci i rodziny z obszaru Gminy Paczków przeżywające trudności w sferze opiekuńczo - wychowawczej, w których wychowują się dzieci oraz rodziny, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej.

Rodzina wypełniając swoją funkcję, zwłaszcza wychowawczą, wpływa na „jakość” młodego pokolenia, jego rozwój emocjonalny i intelektualny. Złe warunki materialne rodziny, powodujące sytuacje, w których rodzina nie będzie w stanie własnym staraniem zaspokajać podstawowych potrzeb życiowych, to tylko jeden z czynników prowadzących do wykluczenia społecznego. Często u jego podłoża leżą inne problemy zaburzające funkcjonowanie rodziny, bądź też stają się one przyczyną jej powstania. Należą do nich przede wszystkim alkoholizm, narkomania, przemoc, przestępczość, demoralizacja i niedostosowanie społeczne. Rodzina, jako naturalne środowisko rozwoju dziecka, przeżywając trudności w opiece i wychowywaniu dzieci, wymaga wsparcia dla dobra nie tylko dzieci, ale też wszystkich jej członków. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin jest też największym zyskiem dla społeczności lokalnej, w każdej sferze życia.

V. CELE PROGRAMU

Cel główny -Wspieranie rodzin w procesach umacniania lub przywracaniu zdolności do prawidłowego pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Realizacja celu nastąpi poprzez:

1. kształtowanie prawidłowych wzorców funkcjonowania rodziny,
2. tworzenie nowych form pomocy rodzinie,
3. aktywizowanie społeczności do harmonijnej współpracy na rzecz rodziny,

4. pomoc w opiece i wychowaniu dziecka.

Cele szczegółowe:

1. Diagnozowanie i analiza problemów rodzin.

Zadania:

- 1) Praca socjalna, w oparciu o plan pracy z rodziną i kontrakt socjalny.
- 2) Zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego.
- 3) Kontakt instytucji publicznych i niepublicznych w celu wzajemnej wymiany informacji i pomocy rodzinie

Realizatorzy zadania: Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówki Oświatowe, Komisariat Policji, Organizacje Pozarządowe

2. Wspieranie rodziny w wychowywaniu dzieci i zabezpieczeniu ich potrzeb bytowych oraz praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym.

Zadania:

- 1) Budowanie systemu wsparcia dla rodzin w kryzysie oraz zagrożonych patologiami.
- 2) Upowszechnianie wiedzy pedagogicznej wśród rodziców ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rozwojowych ich dzieci oraz umiejętności wychowawczych rodziców.
- 3) Wprowadzenie asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
- 4) Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia.
- 5) Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.
- 6) Wspieranie rozwoju placówek wsparcia dziennego dla dzieci, młodzieży i rodzin.
- 7) Prowadzenie świetlic i klubów młodzieżowych.
- 8) Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników poprzez udział w szkoleniach, studiach podyplomowych, itp.

Realizatorzy zadania: Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminne Centrum Profilaktyki Alkoholowej – świetlice środowiskowe, Placówki Podstawowej Opieki Zdrowotnej, Placówki Oświatowe, Organizacje Pozarządowe, Komisariat Policji

3. Wsparcie w zapewnieniu dzieciom odpowiednich warunków do nauki, rozwoju i wypoczynku

Zadania:

- 1) Rozwój opieki psychologicznej i pedagogicznej w szkołach dla dzieci i młodzieży mających trudności edukacyjne, problemy adaptacyjne, będących w trudnej sytuacji kryzysowej.
- 2) Wspieranie inicjatyw służących wszechstronnemu rozwojowi dzieci i młodzieży.
- 3) Rozwój i propagowanie idei wolontariatu w szkołach.
- 4) Rozwój usług wspierających dla rodzin z niepełnosprawnymi dziećmi.

Realizatorzy zadania: Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminne Centrum Profilaktyki Alkoholowej – świetlice środowiskowe, Placówki Oświatowe, Organizacje Pozarządowe, Ośrodek Kultury i Rekreacji, Komisariat Policji

4. Poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży.

Zadania:

- 1) Realizacja lokalnych programów przeciwdziałania przemocy oraz ograniczenia wszelkiego rodzaju patologii społecznych zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży.
- 2) Zapewnienie tymczasowego schronienia osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacji kryzysowej, w tym ofiarom przemocy.
- 3) Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami.

Realizatorzy zadania: Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminne Centrum Profilaktyki Alkoholowej, Placówki Podstawowej Opieki Zdrowotnej, Placówki Oświatowe, Komisariat Policji, Zespół Interdyscyplinarny,

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorami Programu Wspierania Rodziny w Gminie Paczków będzie przede wszystkim Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Centrum Profilaktyki Alkoholowej, Placówki

Podstawowej Opieki Zdrowotnej, Placówki Oświatowe - szkoły, przedszkola, żłobki, Komisariat Policji Ośrodek Kultury i Rekreacji, organizacje pozarządowe itp.

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Zidentyfikowane cele i zadania w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 wymagają odpowiednich źródeł finansowania. Źródła te można podzielić na następujące grupy:

1. Pierwszą grupę stanowią środki finansowe pochodzące z budżetu gminy w zakresie finansowania zadań własnych gminy w zakresie pomocy społecznej oraz Gminnych Programów: Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Profilaktyki i Przeciwdziałania Narkomanii .
2. Środki pochodzące z budżetu państwa na zadania zlecone gminie przez administrację rządową.
3. Środki finansowe pochodzące z funduszy europejskich oraz z funduszy krajowych. Pozyskiwaniem tych środków powinny się zająć podmioty funkcjonujące na terenie gminy, w tym między innym: Ośrodek Pomocy Społecznej w Paczkowie, szkoły, organizacje pozarządowe itp.
4. Inne środki zewnętrzne.

VIII. MONITORING I EWALUACJA

Program będzie koordynowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Paczkowie. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie.

Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw.

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

W terminie do dnia 31 marca każdego roku przedstawiane będzie Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

IX. ZAKOŃCZENIE

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Paczków na lata 2018-2020 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci.

Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie efektów takich jak polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia, dla rodziny i dziecka, poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, przeciwdziałanie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej, zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu, sytuacji

kryzysowych, poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny, wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych, umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej, poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji, rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się aktywne instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami, wspierają dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

